

PROJECT RESULT 5 (PR5): OPEN-ACCESS MAP4ACCESSIBILITY BOOK “IMPROVING URBAN ACCESSIBILITY FOR INCLUSIVE CITIES”

FRANCOANGELI/Urbanistica

Improving urban accessibility for inclusive cities

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

This book collects research studies and project experiences, perspectives, and discussions on different aspects of accessibility, tangible and intangible, with a special focus on urban contexts. As a result of the Map4Accessibility Project, funded by the European Union under the Erasmus+ Program, this book promotes accessibility as a tool for social inclusion and sustainability of development and community. It includes contributions by numerous authors among scholars, practitioners, and experts from universities, associations, consulting companies, and municipalities.

The book's goal is to valuably enrich the knowledge and awareness of scholars, public administrations, and other stakeholders interested in the management of accessibility-related issues, which will emerge as increasingly urgent challenges in daily urban functioning. The book is also intended to support and sustain the Map4Accessibility sustainability while highlighting the fundamental role of a joint research and educational network of institutions, associations, NGOs, and research centers committed to promoting social inclusion and sustainability of development and community.

PR5 is organized into three key sections where insights on urban accessibility are gained by critically providing examples from policies, norms, urban practices and architectural models, researches, and education and outreach initiatives:

SECTION 1: «Accessibility for all: projects and best practices»

This section gathers lessons learned under the frameworks of national and international research and innovation projects, based on the outputs from case studies and the related supporting methodological approaches (digital accessibility, community mapping, service-learning, urban walking). Case studies dealing with different aspects of accessibility include urban policies, plans, design and implementation experiences, and other activities related to urban accessibility improvement and awareness.

SECTION 2: «Declining accessibility: from the normative dimension to the urban landscape»

This section focuses on urban planning, urban and architectural design insights, and legal and policy frameworks across different geographical contexts (insights into the implementation of accessibility-related laws and regulations; urban accessibility via tactical urbanism; urban design and mobility roles and perspectives; exemplary reference of inclusive urban architectures)

SECTION 3: «Accessibility and novel research paths»

This section collects theoretical backgrounds and novel research approaches on outstanding topics related to urban accessibility (GIS-based analysis to measure physical accessibility and inform the identification of proper urban planning and design solutions; technological and digital solutions to facilitate greater accessibility in urban environments).

PROJECT RESULT 5 (PR5): OPEN-ACCESS MAP4ACCESSIBILITY BOOK “IMPROVING URBAN ACCESSIBILITY FOR INCLUSIVE CITIES”

FRANCOANGELI/Urbanistica 8

Improving urban accessibility for inclusive cities

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

Questo libro raccoglie ricerche, progetti e discussioni su diversi aspetti dell'accessibilità, tangibile e intangibile, con un focus speciale sui contesti urbani. Come risultato del progetto Map4Accessibility, finanziato dall'Unione Europea nell'ambito del Programma Erasmus+, questo libro promuove l'accessibilità come strumento di inclusione sociale e sostenibilità dello sviluppo e della comunità. Include contributi di numerosi autori, tra studiosi, professionisti ed esperti provenienti da università, associazioni, società di consulenza e amministrazioni comunali, compresi capitoli dei partner di Map4Accessibility. L'obiettivo del libro è arricchire in modo significativo le conoscenze e la consapevolezza di studiosi, amministrazioni pubbliche e altri stakeholder interessati alla gestione delle problematiche legate all'accessibilità, che emergeranno come sfide sempre più urgenti nel funzionamento urbano quotidiano. Il libro intende inoltre sostenere la sostenibilità del progetto Map4Accessibility, mettendo in evidenza il ruolo fondamentale di una rete congiunta di ricerca ed educazione composta da istituzioni, associazioni, ONG e centri di ricerca impegnati a promuovere l'inclusione sociale e la sostenibilità dello sviluppo e della comunità.

Il PR5 è organizzato in tre sezioni principali, dove vengono approfonditi vari aspetti dell'accessibilità urbana fornendo esempi critici tratti da politiche, normative, pratiche urbane e modelli architettonici, ricerche e iniziative educative e di sensibilizzazione:

SECTION 1: «Accessibility for all: projects and best practices»

Questa parte raccoglie le lezioni apprese nell'ambito di progetti di ricerca e innovazione nazionali e internazionali, basati sui risultati di studi di caso e sui relativi approcci metodologici di supporto (accessibilità digitale, mappatura della comunità, apprendimento-servizio, passeggiate urbane). Gli studi di caso trattano diversi aspetti dell'accessibilità, incluse politiche urbane, piani, esperienze di progettazione e implementazione e altre attività relative al miglioramento dell'accessibilità urbana.

SECTION 2: «Declining accessibility: from the normative dimension to the urban landscape»

Questa sezione si concentra sulla pianificazione urbana, gli approfondimenti sul design urbano e architettonico, nonché i quadri giuridici e normativi in diversi contesti geografici (implementazione delle leggi e regolamenti relativi all'accessibilità; accessibilità urbana attraverso il "tactical urbanism"; ruoli e prospettive del design urbano e della mobilità; esempi di architetture urbane inclusive).

SECTION 3: «Accessibility and novel research paths»

La sezione conclusiva sintetizza alcuni fondamenti teorici e nuovi approcci di ricerca su temi di rilievo legati all'accessibilità urbana (analisi basate su GIS per misurare l'accessibilità fisica e informare l'identificazione di soluzioni adeguate per la pianificazione e progettazione

urbana; soluzioni tecnologiche e digitali per facilitare una maggiore accessibilità negli ambienti urbani).

РЕЗУЛТАТ ОТ ПРОЕКТ 5 (PR5): КНИГА СЪС СВОБОДЕН ДОСТЪП MAP4ACCESSIBILITY „ПОДОБРЯВАНЕ НА ГРАДСКАТА ДОСТЪПНОСТ ЗА ПРИОБЩАВАЩИ ГРАДОВЕ“

FRANCOANGELI/Urbanistica

Improving urban accessibility for inclusive cities

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

В тази книга са събрани научни изследвания и опит от проекти, перспективи и дискусии по различни аспекти на достъпността, материални и нематериални, със специален акцент върху градския контекст. В резултат на проекта Map4Accessibility, финансиран от Европейския съюз по програма „Еразъм+“, тази книга популяризира достъпността като инструмент за социално включване и устойчивост на развитието и общността. В нея са включени приноси на многобройни автори сред учени, практики и експерти от университети, асоциации, консултантски компании и общини.

Целта на книгата е да обогати знанията и осведомеността на учените, публичните администрации и други заинтересовани страни, които се интересуват от управлението на въпросите, свързани с достъпността, които ще се превръщат във все по-неотложни предизвикателства в ежедневно функциониране на градовете. Книгата също така има за цел да подкрепи и поддържа устойчивостта на Map4Accessibility, като същевременно подчертае фундаменталната роля на съвместната изследователска и образователна мрежа от институции, асоциации, неправителствени организации и изследователски центрове, ангажирани с насърчаването на социалното приобщаване и устойчивостта на развитието и общността.

PR5 е организиран в три ключови раздела, в които се дава представа за градската достъпност чрез критично представяне на примери от политики, норми, градски практики и архитектурни модели, изследвания и образователни и информационни инициативи:

РАЗДЕЛ 1: „Достъпност за всички: проекти и най-добри практики“

В този раздел са събрани научените уроци в рамките на национални и международни проекти за научни изследвания и иновации, въз основа на резултатите от проучванията на конкретни случаи и свързаните с тях подкрепящи методологични подходи (цифрова достъпност, картографиране на общността, обучение в областта на услугите, градско ходене). Проучванията на конкретни случаи, посветени на различни аспекти на достъпността, включват градски политики, планове, опит в проектирането и изпълнението, както и други дейности, свързани с подобряването на достъпността в градовете и повишаване на осведомеността.

РАЗДЕЛ 2: „Намаляване на достъпността: от нормативното измерение до градския пейзаж“

Този раздел се фокусира върху градското планиране, прозренията за градския и архитектурния дизайн, както и върху правните и политическите рамки в различни географски контексти (прозрения за прилагането на законите и разпоредбите, свързани с достъпността; градска достъпност чрез тактически урбанизъм; роли и

перспективи на градския дизайн и мобилността; примерни референции за приобщаващи градски архитектури)

РАЗДЕЛ 3: „Достъпност и нови изследователски пътища“

В този раздел са събрани теоретични основи и нови изследователски подходи по нерешени теми, свързани с градската достъпност (анализ, базиран на ГИС, за измерване на физическата достъпност и за определяне на подходящи решения за градско планиране и проектиране; технологични и цифрови решения за улесняване на по-голямата достъпност в градската среда).

PROJECT RESULT 5 (PR5): OPEN-ACCESS MAP4ACCESSIBILITY BUCH “VERBESSERUNG DER STÄDTISCHEN ZUGÄNLICHKEIT FÜR INKLUSIVE STÄDTE”

FRANCOANGELI/Urbanistica

Improving urban accessibility for inclusive cities

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

Dieses Buch sammelt Forschungsstudien und Projekterfahrungen, Perspektiven und Diskussionen zu verschiedenen Aspekten der Barrierefreiheit, materiell und immateriell, mit besonderem Schwerpunkt auf städtischen Kontexten. Als Ergebnis des Map4Accessibility-Projekts, das von der Europäischen Union im Rahmen des Erasmus+-Programms finanziert wurde, fördert dieses Buch die Barrierefreiheit als Instrument für die soziale Integration und die Nachhaltigkeit von Entwicklung und Gemeinschaft. Es enthält Beiträge zahlreicher Autoren, darunter Wissenschaftler, Praktiker und Experten aus Universitäten, Verbänden, Beratungsunternehmen und Kommunen.

Ziel des Buches ist es, das Wissen und das Bewusstsein von Wissenschaftlern, öffentlichen Verwaltungen und anderen Akteuren, die an der Bewältigung von Problemen im Zusammenhang mit der Barrierefreiheit interessiert sind, die sich als immer dringendere Herausforderungen im täglichen Leben in den Städten erweisen werden, zu bereichern. Das Buch soll außerdem die Nachhaltigkeit von Map4Accessibility unterstützen und die grundlegende Rolle eines gemeinsamen

Forschungs- und Bildungsnetzwerks von Institutionen, Verbänden, Nichtregierungsorganisationen und Forschungszentren hervorheben, die sich für die Förderung der sozialen Inklusion und der Nachhaltigkeit von Entwicklung und Gemeinschaft einsetzen.

PR5 ist in drei Hauptabschnitte gegliedert, in denen anhand von Beispielen aus Politik, Normen, städtischen Praktiken und architektonischen Modellen, Forschungsarbeiten sowie Bildungs- und Informationsinitiativen Einblicke in die städtische Barrierefreiheit gegeben werden:

SEKTION 1: « Barrierefreiheit für alle: Projekte und bewährte Verfahren »

In diesem Abschnitt werden die im Rahmen nationaler und internationaler Forschungs- und Innovationsprojekte gewonnenen Erkenntnisse auf der Grundlage der Ergebnisse von Fallstudien und der damit verbundenen methodischen Ansätze (digitale Barrierefreiheit, Community Mapping, Service-Learning, Urban Walks) zusammengefasst. Zu den Fallstudien, die sich mit verschiedenen Aspekten der Barrierefreiheit befassen, gehören städtische Strategien, Pläne, Erfahrungen mit der Gestaltung und Umsetzung sowie andere Aktivitäten zur Verbesserung der Barrierefreiheit in Städten und zur Sensibilisierung für dieses Thema.

SEKTION 2: « Abnehmende Barrierefreiheit: von der normativen Dimension zum Stadtbild »

Dieser Abschnitt befasst sich mit Erkenntnissen aus der Stadtplanung, dem Städtebau und der architektonischen Gestaltung sowie mit rechtlichen und politischen Rahmenbedingungen in verschiedenen geografischen Kontexten (Einblicke in die Umsetzung von Gesetzen und Vorschriften, die sich auf die Barrierefreiheit beziehen; städtische Barrierefreiheit durch taktischen Urbanismus; Rolle und Perspektiven der Stadtgestaltung und der Mobilität; beispielhafte Beispiele für inklusive Stadtarchitekturen).

SEKTION 3: « Barrierefreiheit und neue Forschungswege »

In diesem Abschnitt werden theoretische Hintergründe und neue Forschungsansätze zu herausragenden Themen im Zusammenhang mit der Barrierefreiheit von Städten zusammengetragen (GIS-gestützte Analysen zur Messung der physischen Barrierefreiheit und zur Ermittlung geeigneter Lösungen für die Stadtplanung und -gestaltung; technologische und digitale Lösungen zur Erleichterung einer besseren Barrierefreiheit in städtischen Umgebungen).

RÉSULTAT DU PROJET 5 (PR5)
LIVRE EN LIBRE ACCÈS MAP4ACCESSIBILITY
« AMÉLIORER L'ACCESSIBILITÉ URBAINE POUR DES VILLES INCLUSIVES »

FRANCOANGELI/Urbanistica

**Improving
urban accessibility
for inclusive cities**

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

Ce livre rassemble des études de recherche et des expériences de projet, des perspectives et des discussions sur les différents aspects de l'accessibilité, matérielle et immatérielle, avec un accent particulier sur les contextes urbains. Fruit du projet Map4Accessibility, financé par l'Union européenne dans le cadre du programme Erasmus+, cet ouvrage promeut l'accessibilité en tant qu'outil d'inclusion sociale et de durabilité du développement et de la communauté. Il comprend des contributions de nombreux auteurs parmi les universitaires, les praticiens et les experts des universités, des associations, des sociétés de conseil et des municipalités.

L'objectif de cet ouvrage est d'enrichir les connaissances et de sensibiliser les universitaires, les administrations publiques et les autres parties prenantes intéressées par la gestion des questions liées à l'accessibilité, qui deviendront des défis de plus en plus urgents dans le fonctionnement quotidien des villes. Le livre est également destiné à soutenir la durabilité de Map4Accessibility tout en soulignant le rôle fondamental d'un réseau commun de recherche et d'éducation composé

d'institutions, d'associations, d'ONG et de centres de recherche engagés dans la promotion de l'inclusion sociale et de la durabilité du développement et de la communauté.

Le **PR5** est organisé en trois sections clés où des exemples de politiques, de normes, de pratiques urbaines et de modèles architecturaux, de recherches et d'initiatives d'éducation et de sensibilisation permettent de mieux comprendre l'accessibilité urbaine :

SECTION 1 : « Accessibilité pour tous : projets et bonnes pratiques »

Cette section rassemble les enseignements tirés dans le cadre de projets nationaux et internationaux de recherche et d'innovation, sur la base des résultats des études de cas et des approches méthodologiques connexes (accessibilité numérique, cartographie communautaire, apprentissage par le service, marche urbaine). Les études de cas portant sur différents aspects de l'accessibilité comprennent des politiques urbaines, des plans, des expériences de conception et de mise en œuvre, ainsi que d'autres activités liées à l'amélioration de l'accessibilité urbaine et à la sensibilisation.

SECTION 2 : « Le déclin de l'accessibilité : de la dimension normative au paysage urbain »

Cette section se concentre sur la planification urbaine, la conception urbaine et architecturale, et les cadres juridiques et politiques dans différents contextes géographiques (aperçu de la mise en œuvre des lois et réglementations relatives à l'accessibilité ; accessibilité urbaine via l'urbanisme tactique ; rôles et perspectives en matière de conception urbaine et de mobilité ; références exemplaires en matière d'architectures urbaines inclusives).

SECTION 3 : « Accessibilité et nouvelles pistes de recherche »

Cette section rassemble les bases théoriques et les nouvelles approches de recherche sur des sujets d'actualité liés à l'accessibilité urbaine (analyse basée sur les SIG pour mesurer l'accessibilité physique et informer l'identification des solutions de planification et de

conception urbaines appropriées ; solutions technologiques et numériques pour faciliter une plus grande accessibilité dans les environnements urbains).

**RESULTADO DO PROJECTO 5 (PR5): LIVRO
MAP4ACCESSIBILITY DE ACESSO LIVRE
"MELHORAR A ACESSIBILIDADE URBANA PARA
CIDADES INCLUSIVAS"**

FRANCOANGELI/Urbanistica

**Improving
urban accessibility
for inclusive cities**

edited by
Viviana Pappalardo
Daniele La Rosa
Luca Barbarossa

Este livro reúne estudos de investigação e experiências de projectos, perspectivas e discussões sobre diferentes aspectos da acessibilidade, tangíveis e intangíveis, com especial incidência em contextos urbanos. Como resultado do Projeto Map4Accessibility, financiado pela União Europeia ao abrigo do Programa Erasmus+, este livro promove a acessibilidade como uma ferramenta para a inclusão social e a sustentabilidade do desenvolvimento e da comunidade. Inclui contribuições de vários autores entre académicos, profissionais e especialistas de universidades, associações, empresas de consultoria e municípios.

O objetivo do livro é enriquecer de forma valiosa o conhecimento e a sensibilização de académicos, administrações públicas e outras partes interessadas na gestão de questões relacionadas com a acessibilidade, que surgirão como desafios cada vez mais urgentes no funcionamento urbano diário. O livro pretende também apoiar e sustentar a sustentabilidade do

Map4Accessibility, destacando o papel fundamental de uma rede conjunta de investigação e educação de instituições, associações, ONGs e centros de investigação empenhados em promover a inclusão social e a sustentabilidade do desenvolvimento e da comunidade.

O PR5 está organizado em três secções principais onde se obtêm informações sobre a acessibilidade urbana através de exemplos críticos de políticas, normas, práticas urbanas e modelos arquitectónicos, investigações e iniciativas de educação e divulgação:

SECÇÃO 1: "Acessibilidade para todos: projectos e melhores práticas"

Esta secção reúne as lições aprendidas no âmbito de projectos de investigação e inovação nacionais e internacionais, com base nos resultados de estudos de caso e nas abordagens metodológicas de apoio relacionadas (acessibilidade digital, cartografia comunitária, aprendizagem de serviços, deslocações a pé urbanas). Os estudos de caso que tratam de diferentes aspectos da acessibilidade incluem políticas urbanas, planos, experiências de conceção e implementação e outras actividades relacionadas com a melhoria e sensibilização para a acessibilidade urbana.

SECÇÃO 2: "Acessibilidade em declínio: da dimensão normativa à paisagem urbana"

Esta secção centra-se no planeamento urbano, nas perspectivas de design urbano e arquitectónico e nos quadros jurídicos e políticos em diferentes contextos geográficos (perspectivas sobre a aplicação de leis e regulamentos relacionados com a acessibilidade; acessibilidade urbana através do urbanismo tático; papéis e perspectivas do design urbano e da mobilidade; referências exemplares de arquitecturas urbanas inclusivas)

SECÇÃO 3: "Acessibilidade e novas vias de investigação"

Esta secção reúne antecedentes teóricos e novas abordagens de investigação sobre tópicos importantes relacionados com a acessibilidade urbana (análise baseada em SIG para medir a

acessibilidade física e informar a identificação de soluções adequadas de planeamento e conceção urbanos; soluções tecnológicas e digitais para facilitar uma maior acessibilidade em ambientes urbanos).

